

ДЕМОГРАФСКИ АНАЛИЗ НА ОБЛАСТ СОФИЯ СТОЛИЦА ЗА 2017 г.

1. НАСЕЛЕНИЕ

1.1. Обща численост

Табл.1 Обща численост на населението в гр. София за периода 1998 – 2017 г.

	ОБЩО					ГРАД			СЕЛА		
	всичко	мъже	отн. дял	жени	отн. дял	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
1998	1199708	570 852	47,58	628 856	52,42	1148114	545 283	602 831	51 594	25 569	26 025
1999	1211531	575 823	47,52	635 708	52,47	1159263	549 928	609 335	52 268	25 895	26 373
2000	1222180	581 419	47,57	640 761	52,42	1168869	554 980	613 889	53 311	26 439	26 872
2001	1178579	558 684	47,40	619 895	52,59	1124305	531 780	592 525	54 274	26 904	27 370
2002	1194164	566 059	47,40	628 105	52,59	1138918	538 648	600 270	55 246	27 411	27 835
2003	1208930	572 685	47,37	636 245	52,63	1153007	544 998	608 009	55 923	27 687	28 236
2004	1221157	578 648	47,38	642 509	52,62	1164749	550 766	613 983	56 408	27 882	28 526
2005	1231622	584 354	47,44	647 268	52,56	1174664	556 194	618 470	56 958	28 160	28 998
2006	1237891	588 032	47,50	649 859	52,50	1180489	559 674	620 815	57 402	28 358	29 044
2007	1240788	589 604	47,52	651 184	52,48	1183364	561 266	622 098	57 424	28 338	29 086
2008	1247059	592 845	47,54	654 214	52,46	1189602	564 461	625 141	57 457	28 384	29 073
2009	1249798	594 449	47,56	655 349	52,44	1192296	566 062	626 234	57 502	28 387	29 115
2010	1259446	598 935	47,56	660 511	52,44	1201448	570 293	631 155	57 998	28 642	29 256
2011	1296615	618 227	47,68	678 338	52,32	1236606	588 557	648 049	60 009	29 720	30 289
2012	1302316	621 526	47,72	680 790	52,28	1242012	591 675	650 337	60 304	29 851	30 453
2013	1309634	625 702	47,78	683 932	52,22	1249665	595 991	653 674	59 969	29 711	30 258
2014	1316557	629 455	47,81	687 102	52,19	1256667	599 748	656 919	59 890	29 707	30 183
2015	1319804	631 242	47,83	688 562	52,17	1260120	601 631	658 489	59 684	29 611	30 073
2016	1323637	633 596	47,87	690 041	52,13	1264064	604 075	659 989	59 573	29 521	30 052
2017	1325429	635 040	47,91	690 389	52,09	1266295	605 760	660 535	59 134	29 280	29 854

През 2017 г. населението на София – столица е **1 325 429**, 2016 г. е 1 323 637, през 2015 г. е 1 319 804, през 2014 г. е 1 316 557, през 2013 г. е 1 309 634, а през 2012 г. е 1 302 316.

През последните години се наблюдава тенденция на плавно увеличение. Причината за увеличението е миграцията на населението от провинцията към столицата, където безработицата е най-ниска.

1.2. Разпределение по пол

Съответно на общо увеличената численост на населението през 2017 г. е увеличен както броя на мъжете, така и този на жените, като този на жените остава по-висок – **690 389** жени срещу **635 040** мъже.

Относителният дял на жените и мъжете през последните двадесет години се движи в почти в еднакви граници, което е видно от табл. №1.

1.3. Разпределение по местоживеене

Градското население на София през 2017 г. е **1 266 295**, 2016 г. е 1 264 064, 2015 г. е 1 260 120, 2014 г. е 1 256 667, 2013 г. е 1 249 665, а през 2012 г. е 1 242 012. Увеличението спрямо 2016 г. е с **2 231** души. Живеещите в селата са **59 134**, което е с **439** души по- малко в сравнение с 2016 г.

По данни на социологически проучвания в София има около 400 000 нерегистрирани граждани, от които:

- приблизително 200 000 работят и живеят в София без да са сменили постоянната адресна регистрация;
- около 200 000 работещи всякаква нискоквалифицирана работа, които

не живеят постоянно в София/пътуват ежедневной/или седмично по постоянен адрес/;

- по данни на Столична община се регистрират от 80 до 100 души дневно.

Това допълнително население, което най-често не е здравноосигурено и практически няма равен достъп до медицинска помощ оказва сериозно влияние върху спешните отделения на софийските болници.

През последните девет години в София започна строителство на детски ясли, детски градини и училища, но въпреки това, през следващите години ще са необходими още места в детските градини за предучилищно обучение на децата, което е задължително по закон.

1.4. Възрастова структура

Табл. 2. Население по критерий възраст на трудоспособност в гр. София за 2017 г.

под трудоспособна възраст		в трудоспособна възраст		над трудоспособна възраст	
абсол. ст.	отн. дял	абсол. ст.	отн. дял	абсол. ст.	отн. дял
200 789	15,15	854 219	64,44	270 421	20,41

1.5. Естествен прираст

Табл.3. Естествен прираст, раждаемост, обща и детска смъртност в София столица за периода 2009 – 2017 година

Година	Население		Брой		Разлика между живородени и умре-ли	На 1000 жители		ЕП	Умре-ли деца до 1г.	Детска смърт-ност /умрели деца до 1г. по1000, разделен на живородените деца за същия период/
	Към 31.12.	Средно годишен брой	Живородени	Умре-ли		Раждаемост	Смъртност			
2009	1 249 798	1 248429	15309	15078	+ 231	12,3	12,1	+ 0,2	85	5,6
2010	1 259 446	1 254622	14884	14856	+ 30	11,9	11,8	+ 0,1	63	4,2
2011	1 296 615	1 278030	13742	15174	-1432	10,6	11,7	- 1,1	58	4,22
2012	1 302 316	1 299465	13597	15486	-1889	10,4	11,9	- 1,4	60	4,41
2013	1 309 634	1 305975	13107	15076	- 1969	10,0	11,5	- 1,5	62	4,70
2014	1 316 557	1 313095	13799	15358	- 1559	10,5	11,7	- 1,2	73	5,29
2015	1 319 804	1 318181	13452	15686	- 2234	10,2	11,9	- 1,7	34	2,53
2016	1 323 637	1 321 721	13 489	15 523	-2034	10,2	11,7	-1,5	34	2,50
2017	1 325 429	1 324 533	13 597	15 377	- 1780	10,3	11,6	-1,3	35	2,57

Естественият прираст за 2017 г. е **-1,3%о**, 2016 г. е -1,5%о, 2015 г. е -1,7%о, 2014 г. е -1,2%о, 2013 г. е -1,5%о, 2012 г. е -1,4%о, 2011 г. е - 1,1%о, 2010 г. е + 0,1%о, 2009 г. е + 0,2%о. През последните седем години естественият прираст е с отрицателен знак, като с най-високи стойности е през 2015 г.

През последните шестнадесет години естествения прираст е бил с положителен знак само през 2009 г. и 2010 г. Това се дължи за 2009 г. на

повишената раждаемост при почти еднакви стойности на смъртността, както през 2008 г., а за 2010 г. е намален броя, както на живородените, така и на умрелите. Това не може да се приеме като изненада, тъй като беше предвидено в прогнозите за демографското състояние на населението на София столица. След бума на новородени през 2009 г. се очаква спад през следващите години.

2. РАЖДАЕМОСТ

Раждаемостта през 2017 г. е **10,3‰**, 2016 г. е същата като и през 2015 г. - 10,2‰, 2014 г. е 10,5‰, 2013 г. е 10,0‰ и е с най-ниски стойности през последните десет години с изключение на 2013 г./ През 2012 г. е 10,4‰/същата като през 2006 г. /, 2011 г. е 10,6‰, 2010 г. е 11,9‰.

Общата смъртност е **11,6‰**, 2016 г. - 11,7‰, 2015 г.- 11,9‰, 2014 г. е 11,7‰, 2013 г.-11,5‰, естествения прираст е 1,3‰, 2016 г. -1,5‰, 2015 г. - 1,7‰, 2014 г. - 1,2‰, 2013 г. -1,5‰.

Живородените деца през 2017 г. са 13 597, 2016 г. са 13 489, 2015 г. са 13 452/20,27% от тези в РБ/, 2014 г. са 13 799, 2013 г. са 13 107, 2012 г. са 13 597, през 2011 г. са 13 742, а през 2010 г. са 14 884.

Най – висока стойност раждаемост бележи през 2009 г. – 12,3‰.

Коефициент на раждаемостта през 2017 г. е 10,3, 2016 г. е 10,2, както и през 2015 г., 2014 г. е 10,5 ,2013 г. е 10,0, а през 2012 г. е 10,5.

Тотален коефициент на плодовитост/среден брой деца/ през 2017 г. е 1,29, 2016 г. е 1,27, 2015 г. е 1,26, 2014 г. е 1,28, 2013 г. е 1,58.

Мъртвородените деца през 2017 г. са 52, 2016 г. са 68, 2015 г. са 50, 2014 г. са 54, 2013 г. са 60, 2012 г. са 70, 2011 г. също 70, 2010 г. са 63, 2009 г. – 51.

В сравнение с 2016 г. се наблюдава намаляване броя на мъртвородените деца, факт свързан с редовно наблюдение и извършване на необходимите изследвания от страна на женските консултации по време на бременността.

3. СМЪРТНОСТ

Табл. 4. Умирения по причини 2017 г. – 2016 г.

кла- сове болес ти	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2017 г.			2016 г.		
		брой	на 100 000 от населението	Относителен дял (%)	брой	на 100 000 от населението	Относителен дял (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
	ОБЩО I – XIX клас	15 377	1 160,2	100,00	15 523	1 172,8	100,00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	221	16,67	1,44	199	15,03	1,28
II	Новообразувания	2 326	175,5	15,13	2 461	185,93	15,85
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	16	1,21	0,10	16	1,21	0,10
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	173	13,07	1,13	189	14,28	1,22
V	Психични и поведенчески разстройства	0	0,00	0,00	4	0,30	0,02

VI	Болести на нервната система	168*	12,68	1,09	161	12,16	1,04
VII	Болести на окото и придатъците му	0	0,00	0,00			
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	0	0,00	0,00			
IX	Болести на органите на кръвообращението	10 075	760,13	65,52	9952	751,87	64,11
X	Болести на дихателната система	714	53,97	4,62	832	62,86	5,37
XI	Болести на храносмилателната система	679	51,23	4,42	687	51,90	4,42
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	0	0,00	0,00	1	0,08	0,01
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	1	0,08	0,01	3	0,23	0,02
XIV	Болести на пикочо-половата система	298	22,48	1,94	310	23,42	2,00
XV	Бременност, раждане и послеродов период	0	0,00	0,00	1	0,08	0,01
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	17	1,28	0,11	14	1,06	0,09
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	13	0,98	0,10	6	0,45	0,04
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	423	31,91	2,75	402	30,37	2,59
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	253	19,09	1,64	285	21,53	1,83

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.* Данните за класове VI, VII и VIII са общи/болести на нервната система и сетивните органи/

3.1. Обща смъртност

Абсолютната цифра на умрелите през 2017 г. е **15 377**, 2016 г. е 15 523, 2015 г. е 15 686, 2014 г. - 15 358, 2013 г.- 15 076, 2012 г.-15 486, 2011 г. - 15 174, 2010 г. - 14 489, 2009 г. е 15 078.Общата смъртност през 2017 г. е 11,6‰/най ниска в РБ/, 2016 г. е 11,7‰, 2015 г е 11,9‰, 2014 г. е 11,7‰, 2013 г. е 11,5‰/най-ниска стойност за последните петнадесет години/, 2012 г. е 11,9‰, 2011 г. е 11,7‰, 2010 г. е 11,8‰, 2009 г. е 12,1‰. От 2005 г. в Република България е в сила МКБ X, поради което не може да се направи сравнение с данните преди 2005 г. /умиранията по причини през 2015 г. и 2014 г. са показани на таблица № 4. /

От посочените в таблицата данни е видно, че основните причини за общата смъртност по класове болести подредени в низходящ ред през **2017 г.** са следните:

- Болести на органите на кръвообращението – отн. дял е **65,52%**, 2016 г. -64,11%, 2015 г.- 63,71%, 2014 г.- 65,69%, 2013 г.- 64,01%, 2012 г. - 60,20%, 2011 г. - 63,05%, а през 2010 г.- 64,59%.
- Новообразувания – отн. дял е 15,13, 2016 г. -**15,75%**, 2015 г.-17,55%, 2014 г.-18,40%, 2013 г.- 17,65%,2012 г.- 20,02%, 2011 г.- 17,29%, а през 2010 г.- 16,21%.

- Болести на дихателната система – отн. дял е **4,62%**, 2016 г.-5,37%, 2015 г.- 4,06%, 2014 г. - 2,73%, 2013 г.- 3,36%, 2012 г. - 4,49%, 2011 г.- 4,55%, а през 2010 г.- 4,41%.
- Болести на храносмилателната система – отн. дял е **4,42%/същия** като през 2016 г./, 2015 г.-3,98%, 2014 г.- 3,68%, 2013 г.- 3,77%, 2012 г. - 4,02%, 2011 г.- 3,38%, а през 2010 г. - 3,18%.
- Симптоми, признаци и недобре определени състояния – отн. дял е **2,75%**, 2016 г. - 2,59%, 2015 г.-2,51%, 2014 г. - 2,15%, 2013 г.-3,42%, 2012 г. -1,94%, 2011 г.- 4,25%, а през 2010 г.- 4,05%.
- Болести на пикочо-половата система – отн. дял е **1,94%**, 2016 г. - 2,00%, 2015 г.-1,52%, 2014 г.- 1,21%.
- Травми и отравяния – отн. дял е **1,64%**, 2016 г.-1,83%, 2015 г.-2,45%, 2014 г. - 2,52%, 2013 г.- 2,09%, 2012 г. - 2,51%, 2011 г.- 2,11%, а през 2010 г. - 2,47%.

Причините на общата смъртност по класове болести през **2017 г.** са същите като през 2016 г. Различието на причините през 2016 г. от тези през **2015 г.** е по това, **че на шесто място през 2016 г. са болестите на пикочо-половата система, а на седмо място – травми и отравяния, докато през 2015 г. горепосочените заболявания са в обратен ред.** През 2015 г. на трето място са болестите на дихателната система, а през 2014 г. са били болестите на храносмилателната система.

Симптоми, признаци и недобре определени състояния и травми и отравяния са разменили местата си през 2015 и 2014 г. През периода 2009-2013 г. болестите на органите на кръвообращението, новообразованията, болестите на храносмилателната система/на трето място през 2013 г. и на четвърто място през 2012 г./ - и болестите на дихателната система/ на четвърто място през 2013 г. и на трето място през 2012 г./ продължават да са най-честите причини за умирения.

Структура на умиренията по пол – 2017 г.

- мъже – 49,01%
- жени – 50,99%

Структура на умиренията по пол – 2016 г.

- мъже – 49,09%
- жени – 50,91%

През последните пет години относителния дял на умрелите мъже е по-малък от този на жените, а през 2012 г. е обратното.

Смъртност по възраст и пол

- от 0 - 1 г. – момчета – 0,25% от умрелите мъже
– момичета – 0,20% от умрелите жени
- от 1 - 9 г. – момчета – 0,24% от умрелите мъже
– момичета – 0,12% от умрелите жени
- от 10 - 19 г. – мъже – 0,22% от умрелите мъже
– жени – 0,17% от умрелите жени
- от 20 - 29 г. – мъже – 0,97% от умрелите мъже
– жени – 0,28% от умрелите жени
- от 30 - 39 г. – мъже – 2,14% от умрелите мъже
– жени – 0,92% от умрелите жени
- от 40 - 49 г. – мъже – 5,80% от умрелите мъже
– жени – 2,63% от умрелите жени

- от 50 - 59 г. – мъже – 10,81% от умрелите мъже
– жени – 5,60% от умрелите жени
- от 60 - 69 г. – мъже – 21,64% от умрелите мъже
– жени – 13,72% от умрелите жени
- от 70 - 79 г. – мъже – 24,72% от умрелите мъже
– жени – 22,32% от умрелите жени
- от 80 - 84 г. – мъже – 12,96% от умрелите мъже
– жени – 18,04% от умрелите жени
- от 85 + – мъже – 20,25% от умрелите мъже
– жени – 36,00% от умрелите жени

3.2. Детска смъртност

Табл. 5. Детска смъртност (умрели деца до 1г. възраст) в област София столица

Годи на	общо		В градовете		В селата	
	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени
2017 г.	35	2,6/2,57/	33	2,5	2	4,2
2016 г.	34	2,5	34	2,5	0	0,0
2015 г.	34	2,5	34	2,5	0	0,0
2014 г.	73	5,3	73	5,3	0	0,0
2013 г.	62	4,7	60	4,6	2	0,2
2012 г.	60	4,4	58	4,3	2	0,1
2011 г.	58	4,2	58	4,2	0	0,0
2010 г.	63	4,2	61	4,2	2	4,1
2009 г.	85	5,6	80	5,4	5	9,1

Табл. 6. Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност в област София столица

Година	Перинатална ДС	Неонатална ДС	Постнеонатална ДС
2017 г.	5,16	1,25	0,81
2016 г.	5,53	1,26	1,26
2015 г.	4,44	1,41	1,12
2014 г.	6,21	2,17	3,12
2013 г.	7,29	0,53	1,83
2012 г.	6,66	2,50	1,92
2011 г.	6,60	2,26	1,97
2010 г.	5,68	0,81	1,94
2009 г.	5,01	3,14	2,42

За 2017 г./с изключение за перинаталната смъртност през 2009 г. и през 2015 г./ стойностите на перинаталната и постнаталната детска смъртност имат най-ниските стойности през последните девет години.

- ранна неонатална детска смъртност – 0,51%о;
- късна неонатална детска смъртност – 0,72%о.

Структура на детската смъртност по пол/умрели деца до 1 г./

- момчета – 54,28%
- момичета – 45,72%

Структура на умираанията на деца под 1 год. по дни и месеци /умрели са 35 деца на възраст от 0 до 1 г./ - 19 момчета и 16 момичета.

- от 0 до 6 ден – 7 деца – 20,00%

- от 7 до 27 дни – 17 деца – 48,57 %
- от 28 дни до 1 год. – 11 деца – 31,43 %

Данни от НСИ за София столица за 2017 г:

- живородени – 13 597;
- мъртвородени – 52;
- умрели деца до 1 г. – 35;
- умрели деца от 0-6 дни – 7;
- умрели деца от 7-27 дни – 17;
- умрели деца от 28 дни до 1 г. – 11;
- коефициент на раждаемост – 10,3;
- тотален коефициент на плодовитост/среден брой деца/ - 1,29.

Детската смъртност за 2017 г. е **2,6‰**, 2016 г. е 2,5‰, 2015 г. е 2,53‰/екстремно ниска стойност, съпоставима със страни като Австрия, Германия и Чехия/, 2014 г. - 5,29‰, 2013 г.- 4,70‰ - 2012 г. е 4,41‰ , 2011 г. е 4,22‰, 2010 г. е 4,23‰.

Ниски стойности са отбелязани и през 2010 г. и 2011 г. години.

Същият показател е с много по-ниски стойности спрямо този за страната.

Стойностите на видовете детска смъртност са показани на таблици: №№ 5-6

Табл. 7. Умиранията по причини на деца под едногодишна възраст е:

Детска смъртност по причини в област София столица

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2017 г. – София – столица			2016 г. – София - столица		
		брой	на 1000 живородени	Отн. дял (на 1000 души от съответната възраст)	брой	на 1000 живородени	Отн. дял (на 1000 души от съответната възраст)
1	2	3	4	5	6	7	8
	ОБЩО I – XIX клас	35	2,57	2,59	34	2,52	2,52
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1	0,07	0,07	1	0,07	0,07
II	Новообразувания	1	0,07	0,07			
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм				1	0,07	0,07
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата						
V	Психически и поведенчески разстройства						
VI-VIII	Болести на нервната система и на сетивните органи	1	0,07	0,07	1	0,07	0,07
IX	Болести на органите на кръвообращението	3	0,22	0,22	2	0,15	0,15
X	Болести на дихателната система	3	0,22	0,22	6	0,44	0,44
XI	Болести на храносмилателната система				2	0,15	0,15
XIV	Болести на пикочо-половата система						

XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	17	1,26	1,27	14	1,04	1,04
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	8	0,59	0,60	5	0,38	0,38
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	1	0,07	0,07	2	0,15	0,15
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини						

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област. Население от 0 до 1 г. - **13 387** деца, а живородените са **13 597**.

Общият брой на умрели деца под едногодишна възраст в гр. София през **2017 г. е 35**, 2016 г. е 34, както и през 2015 г, 2014 г. е 73, 2013 г. е 62, 2012 г. е 60, 2011 г. е 58, 2010 г. е 63, а за 2009 г. е 85.

През последните шест години на първо място са някои състояния, възникващи през перинаталния период следвани от вродените аномалии.

През 2010 г. на първо място са вродените аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации следвани от някои състояния, възникващи през перинаталния период, а на трето място са болестите на органите на кръвообращението.

Умрели деца през **2017 г.** по възрастови групи:

- от 1 до 4 г. – 16;
- от 5 до 9 г. – 11;
- от 10 до 14 г. – 10.